

Decyzja
Prezydium KK
nr 9/16

ws. rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2016 r. COM (2015) 600 oraz
Komunikatu Komisji COM (2015) 700 pod nazwą „Projekt wspólnego sprawozdania
o zatrudnieniu Komisji i Rady towarzyszącego komunikatowi Komisji w sprawie rocznej
analizy wzrostu gospodarczego na 2016 r.”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia usprawnianie semestru europejskiego, a szczególnie położenie większego nacisku na zatrudnienie i postęp społeczny oraz promowanie udziału partnerów społecznych na wszystkich poziomach.

Prezydium KK uznaje za istotne i konieczne informowanie partnerów społecznych zarówno w poszczególnych krajach jak i na poziomie europejskim o decyzjach finansowych i projektach wynikających z wdrożenia planu inwestycyjnego dla Europy.

Wymiana informacji oraz konsultacje w ramach semestru europejskiego z partnerami społecznymi i stroną rządową w Polsce powinna odbywać się na forum Rady Dialogu Społecznego (Zespół ds. gospodarki i rynku pracy).

W zakresie dotyczącym rynku pracy Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę na następujące kwestie.

W Polsce w latach 2014 i 2015, do których to odnosi się znaczna część analizy sytuacji na rynku pracy zawartej w Komunikacie, nie podjęto środków zmierzających do rzeczywistego zreformowania rynku pracy. Brakowało realnego planu działań mogącego przyczynić się do zmniejszenia wysokich poziomów bezrobocia, zwłaszcza wśród ludzi młodych oraz osób w wieku 50+. Aktualnie stopa bezrobocia w Polsce wynosi 9,6% (dane MRPiPS za listopad 2015 r.), jednakże należy pamiętać, iż praktyka polskich publicznych służb zatrudnienia, realizowana w latach ubiegłych, polegała na wykreślaniu z rejestrów osób, które nie mogły podjąć zatrudnienia. Niejednokrotnie niepodjęcie zatrudnienia wynikało z braku predyspozycji do wykonywania zaoferowanej pracy, jak również ze złego stanu zdrowia (np. posiadanego orzeczenia o niepełnosprawności z możliwością

wykonywania określonej pracy). W taki sposób pozornie poprawiano statystykę w zakresie stopy bezrobocia.

Prezydium podziela pogląd, iż mobilność zawodowa jest ważnym mechanizmem w zakresie rozwiązywania problemu niedoboru niektórych umiejętności w państwach członkowskich. Natomiast z pewnością nie będzie ona powodowała zmniejszenia różnic na rynku pracy pomiędzy poszczególnymi krajami. Z treści Komunikatu wynika, iż odpływ osób następuje z krajów, które najbardziej odczuły skutki kryzysu, do krajów, które stosunkowo dobrze przetrwały kryzys, oraz że ten kierunek odpływu jest uzupełniany o długofalowe przepływy osób z Europy Środkowo-Wschodniej do bogatszych krajów Europy Północno-Zachodniej. Należy w tym miejscu nadmienić, iż odpływ osób jest największy w Hiszpanii i Polsce, a osoby migrujące to zazwyczaj osoby młode i dobrze wykształcone. Nie ulega wątpliwości, że obecnie w UE nie wypracowano mechanizmów ochronnych dla państw członkowskich, z których odpływ zasobów ludzkich jest najwyższy. W Komunikacie lapidarnie stwierdza się, że taka sytuacja stanowi: *„pewne wyzwania dla krajów opuszczanych, nawet jeżeli osoby te przyczyniają się do przepływów pieniężnych”*. W tym zakresie należy dokonać pogłębionej analizy i podjąć środki ochronne dla regionów, z których regularnie następują odpływy dobrze wykształconych i zazwyczaj młodych pracowników. Z jednej strony państwa przyjmujące te osoby nie ponoszą kosztów ich wychowania i wykształcenia, a z drugiej na ich pracy budują własny wzrost gospodarczy – kosztem powiększającego się zróżnicowania regionalnych rynków pracy. Konieczne jest rozpatrzenie możliwości dofinansowania z EFS regionów pokrzywdzonych długofalowym odpływem siły roboczej.

Efektom wieloletniej błędnej polityki polskiego rządu, w zakresie dotyczącym pracowników tymczasowych, polegającej na upowszechnianiu w Polsce tej formy „zatrudnienia”, jest znaczna segmentacja rynku pracy, a w przypadku utraty pracy tymczasowej powiększanie bezrobocia długotrwałego. Konieczne jest zwrócenie uwagi na fakt, iż praca tymczasowa jako forma zatrudnienia funkcjonuje w każdym państwie członkowskim w swoisty sposób, a sytuacja pracowników tymczasowych jest uzależniona od podejścia pracodawcy użytkownika oraz legalności działań podejmowanych przez same agencje pracy. Pomimo wielokrotnych zastrzeżeń zgłaszanych przez NSZZ „Solidarność”, w Polsce przez wiele lat upowszechniano zatrudnienie tymczasowe, pomimo tego, że jest to w tym przypadku forma pracy pogłębiająca problem ubóstwa wśród pracowników. Z treści Komunikatu wynika, iż podstawowym działaniem powinno być zwiększenie wysiłków w celu pobudzenia wzrostu i stworzenia korzystnych warunków dla powstawania miejsc

pracy o wysokiej jakości. W związku z powyższym należy przyjąć kierunek odejścia od zastępowania pracy stałej, pracą skutkującą ubóstwem i wykluczeniem społecznym, którą w Polsce jest praca tymczasowa.

Problemu bezrobocia w Polsce, wbrew treści Komunikatu, nie rozwiąże podwyższenie wieku emerytalnego. Wręcz przeciwnie osoby starsze, charakteryzujące się znikomą mobilnością zawodową oraz problemami zdrowotnymi, którymi to już obecnie pracodawcy nie są zainteresowani, pozostaną beneficjentami pomocy społecznej, jako że w warunkach polskiego rynku pracy nie będą w stanie podjąć jakiegokolwiek zatrudnienia. W krajach wysoko rozwiniętych skorzystanie z przedłużonego wieku emerytalnego jest prawem, a nie obowiązkiem. Przy tym wprowadzanie gwarancji dla młodzieży i jednocześnie brak efektywnych działań na rzecz zatrudnienia osób w wieku 50+ może spowodować dramatyczny wzrost stopy bezrobocia w Polsce. Z powyższych względów pozytywnie należy ocenić obecnie przyjęty w Polsce kierunek działania polegający na przywróceniu uprzednio obowiązującego wieku emerytalnego.

Gdańsk, 12 stycznia 2016 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”
SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

